

HEYRANOK

Gilî û gazindên evînê... Muzîk û mork ...

Berhevkerin û vekolîna Beşîr Botanî

APEC

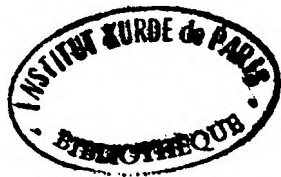

Institut kurde de Paris

29/05/2017
710 BOT HEY

HEYRANOK

Gilî û gazindên evînê... Muzîk û mork ...

Berhevkirin û vekolîna Beşîr Botanî

ISBN: 91-87730-84-7

APEC

Beyda Botanî keçeka dehsalî bû, li serhildana 1991 li rêketa 31
Adarê li Duhoka rengîn şehîd bû.
Ev pirtûk jê ra pêşkêş e.

© Weşanxaneya Apec

Berhevkerin û vekolîna Beşîr Botanî

Utgivare:

Apec-Förlag

Box: 3318, S-163 03 Spånga/Sweden

Telefon 08-761 81 18

Telefax 08-761 24 90

ISBN: 91-87730-84-7

APEC

Vekolînek li ser heyranokan

Institut kurde de Paris

Heyranok çi ye?

Min bi pêdivî dît ku ez li gor karîna xwe vekolînekê li ser heyranokan berhev bikim. Wesan min zanî ku kêmahî li vî karî hene. Ji lew ra, min harîkarî ji gelek dost, heval û xizim wergirtine. Lê hêj Kêmahî û çewtî li van heyranokan hene. Di gel vê jî, pişkek ji wan li gor dem û cihan hatine guhartin. Ez jî, li gor karîna xwe, van heyranokan diparêzim û vedijînim. Wesan nameya dayka xwe pêşkêşî neteweya xwe dikim û hêvîdar im ku nifşa nû pûte bi wan bide. Ji ber ku ji nifşa kevin kê m kes mane...

Heyranok ji biçûkirina peyva (heyran) peyda bûye. Uşta serekî ew e ku rist û xêzên heyranokan sivik in û zû têne jiberkirin, naverokên wan jî seyr in û parçeyên muzîka wan jî xweş in... Ji lew ra ev nav peyda bû. (peyva pahîzok jî...)

Heyranok bi xwe gilî û gazindên evîne ne, piraniya wan yê keçikê ne û berî şûkirinê (12-15salî), pişkek biçûk ji wan yê jinikê ne. Keçik û jinik li vî babetî, xwegorîkirin, hest û evîna xwe baş aşkere dikin. Ristên wan bi giştî dirêj û kurt in. Ew xêzhindik in, awazên wan dîwanek (oktavek, 8 deng) in û jenîna (lêdana) wan jî taybet e. Nermî û nazikî, Xweşî û sivikî, stirandin û jenîna wan şewat in. Hunerhez û torhezan şeyda dikin û ji bo guhdarkirinê, bala wan dikêşin. Veşartî û nihêniya vî rengê hunerê bi xwe hêvî, hizir, xwestin û hesta keçikê ne, ya ku vehandine û ji bo xwe hiştine...

Herê, wê ji xweşî û kela dilê xwe gotin û muzîk (heyranok) peyda kirin. Her yekê weke kevalekê, babetekî serbixwe ye. Piraniya wan li ser hewayên Beyat kurdî, Kurd û Hicaz têtêne stirandin. Pişkek ji wan jî li ser hewayên dî, wek: Nehawend, Ecem, Seba, Rast, sêgeh û h.d.

Hewa: Beyat kurdî

Were delalê dilê mino!

Min got ez kevok im ax kevoka kerr û gêj im

hey lo delal!

Were delalê dilê mino!

Min got kesek nîne û ez ê gilî û gazindê xwe jî ax jêra bêjim

hey lo delal!

Were delalê dilê mino!

Min got ez ê kela dilê xwe yê şewitî (jêra) verêjim

hey lo delal!

Were hey lo delal! Hey lo delal! Tu delal î

Hewa: Beyat kurdî

Were, were kurko dîno

Yar, yar, yar, yar, yar, yar eman

Ji bo te me xemrevîno

Hey ho, hey ho, hey ho eman

Ho ho can

Heyva asman

Ho ho can

Eman, eman

Were, were ji bo jînê

Yar, yar, yar, yar, yar, yar eman

Sêrtê xweş e da b`çînê

Hey ho, hey ho, hey ho eman

Ho ho can

Heyva asman

Ho ho can

Eman, eman

- Li cihên dî, bersivên keçikê û jinikê peyda bûne. Anku Kur û mêran hestên xwe diyar kirine.

Hewa: Beyat kurdî

Keç:

Kur'ko, dîno! Tu di derê xanîkê me helborî, te sila(v) ne kir
Kirasê min yê diryay bû, te çawa kir
Te şerm jê ne kir, te şerm jê ne kir

Kur:

Keç'kê, dînê! Min ne ji ber wê çendê bû
Kirasê te yê diryay li nik min etlesê Hindê bû
Min silav ne kir da xelk ne bêjin: ev kur e yarê vê keçê bû

Texlîtên wan

Gelek caran çi hunermend, yan hunerhez, bi çewtî çend lawik
û pahîzokan û h.d. di gel heyranokan têkel dikin...
Lê çewtiyên wesana, çi ji aliyê gotinê ve yan muzîkê ve, weke rojê
diyar in. Ji ber ku naverok û awazên heyranokan, ji lawik û
pahîzokan cuda ne û her ne weke hev in... Sê corên wan jî hene
û bi dengê nerm û zelal têne stirandin.

A- Heyranokên giştî

Ji bendekê ta çar bend û bêhtir, d irêj û kurt in .

Hewa: Kurd

Were mala bavê min bi şev e !
Ez ê ciha deynim tev li hev e
Heger dêbabên min bipirsin çi bû ?
Dê bêjime wan karê xort û keçên vî zemanî yek jî eve

Dilê min gola req û beqa
Birek mala me bar kirine, danîne li navbera her du
senceqa
Şevêkê were tevdana sing û berên min keçikê kal û gewr û
boz e
Wek mertalek heyzeranî, tasa ortê bi deqa

B- Pesteyên heyranokan

Ji bendekê ta çar bend û dirêjtir , dirêj û kurt in, rîtmkirî û
bi pîvan in.

Hewa: Hicaz

Ez xwestî me, xwestî me ax
Lê dayê, lo babo min na vê

Mala qazî miftû ne ax
Lê dayê, lê babo min na vê

Qelenê min anîne ax
Lê dayê, lê babo min na vê

Li ser masê danîne ax
Lê dayê, lo babo min na vê

3 - Serhewa (teqsîm).

Hewa: Nehawend

Cihên wan

Heyranok tenê li Botan, Bedlîs, Hekaran û Behdînan dihatine stirandin. Ji bo çêjê gehîştine Mêrdînê û hemû deverên kurd-mancan. Nimûneyek ji Mêrdînê:

Hewa: Ecem

Delal! Bila ne hata gundê me jana dewêro
Bila ne keta her çar malê me (yî) serejêro
Dilê min û delalê malê di hev heye
Ni zanim çi agir e ketî van gelaca jinika mêro

Delal! Bila ne hata gundê me jana çêleka
Bila ne keta her çar malê me (yî) cêwleka
Dilê min û delalê malê di hev heye
Ni zanim çi agir e ketî van gelacê dêtireka

Wesan kurdên ku li Sovyeta kevin, Felestîn (Urdin û Îsrâîl) û
Misirê dijîn, wan heyranok bi xwe ra birine wan welatan.

Stiranêd Kurdaye Cime`tiyê, r. 118- Nûra Cewarî,
Ermenistan:

Gede qurba! Tê wê diçî lo min bibe xwe ra
Wey kulmalo! û ez ê qefşa gîha biçînim ce`niya te ra
Gava tê, diçî welatek, welatê xerîba
Bê kewek mine gozel min ê kedî kiribû nefsa canê xwe ra
Canê xwe ra

Gede qurba! Çiya bilind e te na bînim
Emrê mino! îsal pêra gul sor bûne na çirpînim
Gede qurba! û ez ê çî dila ser dilê xwe û te ra na hebînim
Eman lawiko!

Gede qurba! Em pêşberî hev rûniştin
Eman eman! Wey terezo me axîna kûr dahiştin
Eman Gede! Ni zanim qencê min bû, te`lê te, îsal pêra kevir
heliya, dar ghiştin
Gede qurba!

Qefteka gulan ji Kurdên cuhû jî min ji gulistana Îsrâîlê jê kiriye.
Ji devê Hena Lêvî, Helwa Dîno û Stêr Birîndar. Lê mixabin e
ku ez dereng gehiştîme wê derê. Berî hingê heyranok Xan bû
şehîd û li bin erdê pîroz hate veşartin. Dibêjin ku ew xudan
dengekî xweş û coş bû û baş heyranok dixwendin. Ji lew ra navê
wê bû ” Heyranok Xan ”...

Hewa: Hicaz

Xwezî baranek hatiba
Xanîkê henê herifandiba
Da min lawê xwe têra dîtiba

Heyrano, lawo! îşev şeva Leyletul- Qediro
Gakê cotî dê kim nediro
Hema zû bersivek bihêt, jina te miro

Hewa: Beyat kurdî

Ez a dîn im, ez a dîn im
Ez ni zanim li kû ve rûnim
Bila delalê dilî bêtin
Da bibînim, da bibînim

Hewa: Nehawend

Kur`ko, dîno! Cilkên xwe bavê
Ez ê yên xelkê bişûm bi avê
û yên te bişûm b` gulavê

Peyvên wan

Yên keçîkê û jinîkê ne û carna yên kurîkî û mêrikî ne. Navero-
kên wan jî dewlemend in...

- * Gilî û gazindên evînê
- * Hêvî û ewca evînê, sojdan, daxwaz, xwegorîkirin,

paşeroj û hevditin.

* Jîna sext, tenêbûn, nexweşî, derd, birîn...

* Dûrî, leşkerî, xatirxwestin, biyanî...

* Siruşt...

* Rûmetgirtin, bendabûn, mizgînî... û h.d.

Ev naverok, di gel jenîna muzîkî û stirandinê, bûne pênasa heyranokan. Yê ku bi gilî û gazindan, ji hiş û canê keçikê û jinikê, bi pesnên kûr hatine berhevkirin. Anku hestên keçika nûgiha û jinikê bûn...

Nemana wan

Ji binemala me sê heyranokbêj hebûn, dapîra min Delal (koçerka Batû), jinmama babê min Mêrem û Sorgul dayka min. Di gel vê jî Giro pismamê babê min (kurê Mêremê). Ez heyranokan ji wan fêr bûm û bi taybet ji dayka xwe. Axî e ku îro heyranok berv nemanê diçin û nemana wan ji ber van ûştan:

* Li destpêka çerxa 20 cengên serxwebûnê li Kurdistanê bûne ûştên belavbûna neteweya kurd ya ku sal bi sal li rojhelata navîn hate asîmlekirin.

* Bi bêhtirbûna hejmara kurdan ve, gundên biçûk bûne bajar û bajarên biçûk mezintir bûne. Ji ber hindê jî kar û jîn jî hatine guhartin. Di gel vê jî, peydabûna xwendingehan...

* Heyranok bi roj û li siruştê dihtine stirandin. Wesan li xaniyên fireh.

* Derketina Sînemayê, paşê radyo, televîzyon, vîdyoyê...

Parastin û vejandina wan

Li dabeşkirina heyranokan, ji her aliyekî ve sextî hebû. Di gel vê jî, ristên muzîkî yên ku morkên wan ne heyranok in, peyv û helbestên wan jî ne heyranok in, min dabeş kirine û ji karekî dî ra hiştine. Ji lew ra ev berhevok dê bibe harîkarek, yan dergehêk jî bo xwendinê. Vêca karekî baş e heger em heyranokan bi zanistî ji nemanê biparêzin û vejînin. Wesan û di gel jenîna van amûrên ku berê dihatine bikaranîn. Wek: Bilûr, dûrdûk, tenbûr û defîkê. Di gel vê jî Heyranokên nû jî binvîsin û hemû jî bo parastin, vejandin û pêşxistina çanda keçîka kurd. Di gel vê jî hemû hunerên dî...

Heyranokên nûberhevkerî

1 - Çêkirina bulbulê Kurdistanê M. A.. Cizîrî

Hewa: Beyat kurdî

Keç:

Rebeno, dîno! Befrê lêkir, gundîno car bi car e
Heçî bêtin tewafâ cotê memkê min hawar e
Derman dikit kul û şeht û şil û birîndar e

Kur:

Befir barî, befir barî li zozana oy oy sebrê
Befir barî, hawar e li ser aşîqê gundê me da çima barî?

Kur:

Îro sebra minê! Li zozana befirê lêkir, befir barî, befir barî,
befir barî

Hawar e gundîno! Malekê ji zomê mala babê min bar kirin dana
ser vî warî,

befir barî

Hawar e gundîno! Her du cotê memkê te, rebena Xudê! Bûne
momik û şemalika çawa min nûsandî malxirabê! Nîveka şeva
tarî,

befir barî

Îro ji xala fesad û ewalê gundê me ra, hawar e çima min tu xwarî?

befir barî

Befir barî, befir barî li zozana oy oy oy sebrê

Befir barî, hawar e li ser aşiqê gundê me daçima barî?

Keç:

Rebeno, dîno! Kû ve biçîn? Bîstekê layê mala babê min da were
destê xwe li gerdena min da werîne

Hîşyar be! Miqeyed be! Min ser enîşka çepê da ne qulpîne

Kuro, dîno! Kirasekî kitan e, meles e, mebrûm e li ber min ne
qetîne

Heke tu qetandî, tu li bajarên welatê xerîb û xurbetê bigerî, ji
wî taqî, ji wî terzê fistanî, qet nîne

Kur:

Befir barî, befir barî li zozana oy oy oy sebrê

Befir barî, hawar e li ser aşiqê gundê me da çima barî?

2 - Ji Dîwana Şîn û Şadî, Sebrî Botanî, Stirana Gulbuharê.
Bi dengê hunermend Salih Botanî, Zaxoka Behdînan

Hewa: Beyat kurdî

Kur`ko, dîno! Tengê kurt in, ez bi gorî
Ha ha te dî weke xewnek giran borî
Kur`ko, dîno! Xewka min min tê tu na hêlî
Çawa diçî welatê xerîbiyê, min dihêlî

Çeto, lawo! Şermê bike ji navê min
Ji vê xwîna tête xwarê ji çavê min
Şîrînê ber dilê mino! Xwe bike ewrek reş û tarî
Hûrik, hûrik bibarîne ser vî warî, vî aqarî

Lo lo gidî! Were tu malxwê be, ez kabanî
Ala evîniyê dîsa hilde ser vî serî, ser wî banî
Delalê dilê mino! Çenda bêjim hêj û wêve ye
Were, were şeql û hêla te pêve ye

Gidî lo lo! Tu xoş mêrê min î, ez dilbera te me
Were, were bi Şêx Adî! Kesk û sor û zera te me
Xoşî û tenahiyê bine dîsa bo vê malê
Bi derzîka min sêwîkê bixemlîne rengê alê

Çeto, Lawo! Ez welat im, ez welat im
Lo lo gidî! Her nûjen im, tirh û kat im
Li zozanê evîna dila, bila helbin hezar çira
Di govenda min û te da, xo hilavêjin bab û bira

Çeto, lawo! Tu xweş mêrek aştxwaz î
Lê ku ne bû! Bi xwîné jî min dixwaz î

Ez û heyranokan

Berê li binemala me heyranok dihatine bihîstin. Lê nuho kêmtir bûne. Îro tenê dayka min maye û ew jî pîr bûye. Ji derdên vê cîhanê jî, wê çî xêr û xweşî ne dîtine. Bê hêz e û di gel vê jî di nexweşîyan da dijît û her bê tenahî maye... Rewşa neteweya me jî gelek sext e û çî kes pûte bi heyranokan na de. Dibêjin ku jiyana heyranokan piştî 1940 berv nemanê destpê kir. Nuho û piştî 50 salan her ne mane. Heger mabin jî, her li cihên teng, veşartî û nenas. Heyranok jiyana Berê li gundan bû, wesan li kolanên dewr û pišta bajarên biçûk. Weke kolana Rikava-Zaxo. Keçên wê kolanê (Dayka min yekek ji wan) ji xwe ra heyranok digotin, li ser bêhtir dikirin û bi vî rengî bendên nû peyda dibûn. Hunermendê şehîd Ehmed Salih Silo xortekî ji kolana Rikava, ewî sê heyranok ji me ra hiştine. Ew sê heyranok di gel stiranên dî, min kirine berhevokeka biçûk.

Li dûmahiyê ez îro mişext im û dixwazim li ser vî babetî berdewam bibim. Yê ku bûye pişkek ji jîna min. Ji ber ku ev babet, di gel babetên dî yên folklorî, min têr dikin û ji min ra bes in...

Beşîr Botanî 1991

Beyat kurdi

Hicaz kurdi

kurdi

Nehawend

Ecem

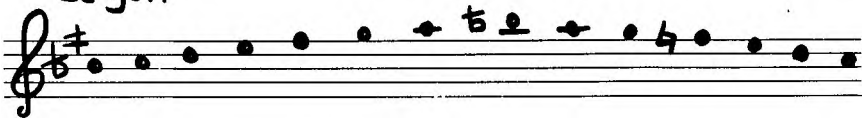
Rast

Seba

sâgeh

A handwritten musical score consisting of eight staves of music. The notation is written in treble clef. The first staff begins with a key signature of one sharp (F#) and a 5/4 time signature. The music features a variety of rhythmic values, including quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, often grouped in beams. There are several accidentals, including naturals and sharps. The second staff continues the melodic line with similar rhythmic patterns. The third staff shows a more complex rhythmic structure with some sixteenth-note runs. The fourth staff is characterized by a dense texture of beamed eighth notes. The fifth staff continues with beamed eighth notes and includes a fermata over a final note. The sixth staff features a series of beamed eighth notes with a steady rhythmic pulse. The seventh staff has a mix of eighth and sixteenth notes. The eighth and final staff concludes the piece with a double bar line and repeat dots.

Sorgul Botanî

M. A, Cizîrî (1912 - 1986)

Helwa Dîno, Gundê Î bol - Îsrâîl

B. Botanî di gel Stêr Birîndar, Gundê Zekeriya - Îsraîl

Hena Lêvî - Kiryat Melaxî - Îsraîl

Hunermend Salih Botani - Zaxoka Behdinan

Çavpêketin di gel Sorgul Botanî

Sorgul Botanî dayka min e, wê ne vêt ku peyvên keçikên kurdan(heyranok) bimrin. Bê guman kesî ne vêt...Ji ber ku heyîn, folklor û babetekî zanistî ye. Heyranok divêt bêne komkirin, xwendin û pêşxistin. Herê, ji dayka min ra jîyan e û ew dê bi serbilindî, ji neteweya xwe ra bike jîyan. Heyranok serhildana stirana kurdî ye. Jiyana keçika kurd e û divêt berde-wam bibe. Avrûya (namûsa) wê ye û divêt her hebe. Heyranok kurdî ne, dûrokî ne, evînî ne, siruştî ne, tijî bi şîpandin û pesn in. Ji lew ra min ev çavpêketin berhev kir...

Beşîr Botanî: Herê dayê heyranok çi ne?

Sorgul Botanî: Heyranok stiranên evînê ne, gilî û gazindên evînê ne, yên jinikên kurda...

Kurko, dîno! Ez li ser banî, tu li ser banî
Te dersok girêda felekanî
Ez yara te bûm te ne zanî

Baran barî qet ne vekir
Şewqê lêda zuha ne kir
Ez ya te bûm, Xudê (hez) ne kir

Pirs: O da tu çawan heyranok fêr bûyî û ji kê?

Bersiv: Ez ji hevalên xwe fêr bûme. Navên wan jî ev in: Fatma, Asya, Fercê, Xemê... Ew Zaxoyî ne, xelkê Rîkava ne. Em diçûyne deştê, tolkê, kerenga, gîviskê, sorryazê, dara, sêviskê, me ji xwe ra digota... Li Keste jî dostên babê min yê ermenî hebûn, mala Cano, Emîn, Reşo, Îbrahîm bûn... Em diçûyn dawetên wan û ew dihatin dawetên me. Dîsa bi vî rengî ez fêr bûm...

Pirs: Bo çi heyranok roj bi roj kêmtir dibin, ji ber çi?

Bersiv: Berê tiştek tinebû, sînema, radyo û tv tinebûn... Xelkê ji xwe ra heyranok digota, şev tevda dirûniştin civatê, ji xwe ra digota, sebra wan dihat, xwe mijûl dikirin, taxivtin, behsa dinyayê dikirin, çîrok digotin... Nuho wesa ne maye, gund ne mane û hemû hatine şewitandin. Gundî belav bûne û çûne bajara. Dijmina ne hiştin em ser erdê xwe rawestîn. Xelkê çanda xwe ji bîr kir. Ketine ser televizyona û sînema û eve ye. Roj bo rojê heyranok kêmtir dibin...

Pirs: Dayê çi heyranokek tu gelek hez ji wê dikî?

Bersiv: Heçî xerîb bin, dilkovan bin... Li malê jî dema ez bi tinê dimînim, tu dizanî dema bêhna min teng dibit û kes dorê min nîne. Xerîbî zehmet e, ne xweş e, ez bo xwe stirana dibêjim. Ez hinda cara digrîm, ê hosa ez roja xwe diborînim. Ez çi bikim?

Wek:

Were kur`ko, dîno! Min got tu li ser bana
meşmeş ne ke hey lo delal

Were kur`ko, dîno! Min got tu agirê cigarê li
min geş ne ke hey lo delal

Were kur`ko, dîno! Min got ez ya te me
xwe şaş ne ke hey lo delal

Were kur`ko, dîno! Min got ez nexweş im
ta dê girim hey lo delal

Were kur`ko, dîno! Min got ez roj bo rojê
xirabtir im hey lo delal

Were kur`ko, dîno! Min got kul û xemên hewe
ez pîr kirim hey lo delal

The image shows four staves of handwritten musical notation in G major (one sharp) and 2/4 time. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, rests, and beams. There are several trills marked with 'x' above the notes. The first staff has a series of trills on the first line. The second staff has a series of eighth notes on the first line. The third staff has a series of eighth notes on the first line, followed by a quarter note and a half note. The fourth staff has a series of eighth notes on the first line, followed by a quarter note and a half note. The notation is written in a simple, hand-drawn style.

Pirs: Dayê tu li Nerwîcê çi dikî?

Bersiv: Ez li Nerwîcê dijîm û diçim xwendingehê, ew dibêjinê skola. Ez diçim da ez fêrî ezmanî bibim û bixwînim, ez bizanibim biçim bazarê û tişta ji xwe ra bikirim û di gel wan baxivim. Rojekê berpirsîyara me gote min, dîtina te çi ye ku em li Bazara Ewropî pişikdar bibîn? Min got ne baş e! Çiku hîl û hewalê wan zehf in, pişta kurda na grin, arî kurda na kin, ji ber hindê ez wesa dibêjim. Zîyan dê bigehite Nerwîcê. Halê nerwîciya xweş e û zengîn in. Ji ber hindê min ne vêtin. Em gelek supasiya dewleta Nerwîcê dikîn. Gelek qedrê me girtin, Xudê li wan ragiritin, her sax bin, Xudê dewleta wan bi hêz bikitin.

Pirs: Dayê te gotinek heye bo keça kurd?

Bersiv: Min ev gotin heye, hindî keça kurd maye bila ha ji xwe hebit, ha ji ezmanê xwe hebit, di malê da bi kurdî baxivit, da zarok ji bîr ne kin! Ezmanê me yê dayikê gelek şîrîn e û bila çîrok û stiranên kurdî ji bîr ne kit... Divêt em jî şoreşa xwe ji bîr ne kîn. Ta em sax in, xizmeta wê bikîn. Em pişta hev bigrîn, da dijmin ne şêne me. Çi ji me bêt, em ê bikîn. Divêt em hev ne berdîn.

A - HEYRANOKÊN GIŞTÎ

Institut kurde de Paris

Hewa: Beyat kurdi

Institut kurde de Paris

Were delalê dilê mino! Çiya bilind e ay te na bînim
Min got de tu kaxezekê rê ke ay û ez ê bixwînim
Heger birîndar î, ez im hekîm, heger bê deng î, ez ne mînim
Were hey lo delal, hey lo delal ! Delalê malê!

Kur`ko, dîno! îro sê ye ay sibe çar e
Min got rêka vî çiyayî ay def û dar e
û delalê dilê min ne kujek e, ne mehkûm û ne firar e
Were hey lo delal, hey lo delal! Delalê malê!

Mirina mala xwe yî şewitî ay li min çawa kir
Bi Xudê dilê van dostik û hevala ay li min sar kir
Min got dilê van neyar û dijmina ay li min şa kir
Were hey lo delal, hey lo delal! Delalê malê!

Institut kurde de Paris

Were Buhar e, min got ji dilê min ra çî buhareka lo li demdemî
Em ê kolk û çeperê xwe çêkîn ber vê avê lo ber vî çemî
Min got hindî sala paştir e em ê bêjîn xwezî heft xwezî ax
par vî demî

Were buhar e, min got çî buhareka xoş û rengîn e
Hindî çavê xwe dgerînim, na gerînim her diyar nîne
û delalê dilê min berze ye hawar çî jîn e

Were buhar e, min got ez çûm zozana lo mi` zozan ne kir
û ez ê ber befrê ra borîm lo mi n tav ne kir
Evînîka min û bejna bilind gûza pûç û ax feyde ne kir

Were buhar e, min got zozanî me lo deştî na bim
Bi Xudê ez a zêrê zerê Mehmûdî me lo xira na bim
Ez gorî pa nê min jiyana xwe deyna ser hewe lo
poşman na bim

Xwezî îro îni ba
Pezê şivana l` ber gundi ba
û delalê dilê min şevgûyî ba

Xwezî îro xutbe ba
Rêka xutbê derê mala babê te ba
Paşê bila qiyametê gurzekî zêde ba

Xwezî îro buhar ba
Lawê çiyayê Reş dost û yar ba
Bila pismîrê Botan dijmin û neyar ba

Institut kurde de Paris

Derdê dila bila ji dil bit,
bila ji dil bit, bila ji dil bit
Wey lawo
Min got çûna xizêmê, bila qerenful bit,
bila qerenful bit
Wey lawo
Şûna kemberê bila tenga kerê kul bit,
Wey lawo

Bejna bilind ji bilindiya,
ji bilindiya, ji bilindiya
Wey lawo
Ba dihejînit lewendiya,
lewndiya
Wey lawo
Min lawê xwe jêgirtî ji nav biyaniya
Wey lawo

Rebena, dîno! Bo çî ji xortên gundê me xirabtiro? Xirabo
Weke şûşkî şerabê li çiyayê Şingarê li ber dilê min
şîrîntiro xirabo
Xolya heft gunda, li nav çava da, mêrê min xirab î, nuho
çêtiro xirabo

Heşa Mûşê ye, Benîştê kelhê ye, wek tenya sêlê ye,
ji rûkên min timî tim venabê
Eman, xirabo! Serê sê rojan e, sê şevan e,
bela te ji min venabê
Hawar e, bêwijdano! Birîn kûr e, lê ez çî bkim derman
peyda na bê

Xirabo, bêtamo! Bes e! tez helandim, were car dî weke
berê
Dayê lawkê min tolaz e çav li derê
Singê min rebena Xudê weke penîrê zozana av çû serê

Xirabo! Ji ber te çûme zozana, lê min zozan ne kir
Kuro, dîno! Berf û baranê bi rê ve li milê min û te lê kir
Xudê wekîlê vî cotememkê min, ez qebûl na kim,
tu ji çavê xwe kore bî te tam ne kir

Min tu dîtî ber dikanên hedada
Te cigare kêşa, simbêl bada
Heçî di neqeba min û te da ne qencî baxivit,
ne gehite çî hêviya û çî mirada

Heyva gundê me heyvek sava
Xozî carekê li me hilatiba, ne çûba ava
Keleş dosta te yek e, xizêşor e, dêmgul e, awirşewat e
Mîna kevoka li ser delava

Li min û diyarê Kanîkirkê
Ez û bejna zirav leyistîn bi qumarê, bi nehberkê
Dema dila dil evandin,
çî agirek kete mala xelkê

Institut kurde de Paris

Lê lê dayikê, heyranê! De rabe roja şemiyê
serê min bişû û xemla min bike
Bisk û temeriya li ber enya min çêke
Hey lê lê lê lê ,hey lê lê lê lê, hey lê lê lê lê
Hey lê hey delalê!
Dayikê ez gorî! De rabe bişîne pey lawikê Metînî
Delalê malê û bejê heger min dixwazit bila bê min bixwazit
Heger min direvînit bila bê min birevînit
Lê heger min ne revînit sibe dê min rê kin
Hey lê lê lê lê, hey lê lê lê lê, hey lê lê hey delalê!
Dayikê heyran! Feleka me xain e, gidî me dixapîne
j` me ra na yê domê, hey domê

Lê lê dayikê, heyranê! Rewşa min ne çi rewş e
Kanîkên me Şêxan û Pîran li wî hevberî
Hey lê lê lê lê, hey lê lê lê lê, hey lê lê lê lê
Hey lê hey delalê!
Dayikê ez gorî! Bila di nîva şevê da
Lawikê Metînî bê nav xal û xetê min gerdenê
Bila devê xwe bêxî nav sing û berê min
Heya devê wî bigehitin binê qulpê guharên min
Hey lê lê lê lê, hey lê lê lê lê, hey lê lê hey delalê
Dayikê heyran! Feleka me xain e, gidî me dixapîne
ji me ra na yê domê, hey domê

Ez ya te me li darê dunyayê xwe şaş ne ke
Min bike gustîleka zêrîn li tilya xwe ke
Dema keçên gundî bêne, ji tilya xwe derêxe
Henek û laqirdîkê xwe pê vcke

Lo gidî kurê metê
Şal û şapik çen li bejna te tê
Rabe çeplê min bigre, min birevîne,
bavêje bext û tûrê Elîkê Betê

Navê gundê me Sinceq e
Darek têda şîn bû, darbindeq e
Xudê miradê miradxwaza bikit
Mirina mala xwe yî şewitî heq e

Institut kurde de Paris

Herê qulingo! qulingê Sêrtê
Eve sê roja mîrata rê tê
Heçî kesê ji zozanên jorî dihat û digot:
Yar dê ji welatê xerîbiya bê

Herê qulingo! zanim tu xelet î
Berê te li zozana pişta te li miletî
Heçî kesê ji zozanên jorî dihat û
li min evdala Xudê bê xefletî

Herê qulingo! Ne koçer î, ne dîl û bîrsî
Xûsara malikwêran li ser çengê te qerisî
Heçî kesê ji zozanên jorî dihat û
min rêka xwe digirt û min jê dipirsî

Herê qulingo! Befrekê mişte ser me re
Ji herama baranê çend a kehre
Heçî kesê ji welatê jorî dihat û
digiryam ji kul û kovan u keser e

Ava bîra me cemidî
Min çî digot tu xeyidî
Çî kêmahiyek te li nik min dîtiye lo
Te dest ji min berda û j xwe ra yek dî

Hêvya dilî yek e, hezar na bit
Birîna dilî agir e, sar na bit
Şûşa dilî şkestî ye
Tu yar na bî lo, çî bibit, bila bibit

Mala me cîranê wan mala bû
Min û te soj bi hev ra dabû
Eman, eman mixabin e li wê sojê
Kaxezeka spî û zû windabû

Institut kurde de Paris

Dayê dayê! Şevê reş hatine kela mêra
Bi Xudê! Ez kunda na kim şûna şêra
Soj bit! Zendê xwe yî kalî gewrî boz
na xim bin serê çî camêra
Heger ji ber te bême kuştin delalo!
Sibe pêlava min ji taca şahî hêjatir e, dilo wey dilo!
Serbilind be lo! Serbilind be lo!

Dayê dayê! Derd û kulê min va ne
Bi Xudê! Ji behra çavê min xuya ne
Gazinda ne ke! Rojê sêcarî
serê xwe dikime qurban e
Heger ji ber te bême kuştin delalo!
Sibe pêlava min ji taca şahî hêjatir e, dilo wey dilo!
Serbilind be lo,! Serbilind be lo!

Lo yaro, xemcivîno!
De tenbûrekê çê ke ji darê spîndaran
Ya çarde perdan
Nê ji bo te me te şîrîno
Hingê devî deynim ser çav û destan
Eman emaeman eman eman eman
Ji mêj ve li hîvya te me
Lawê Kosiyani, De xwe bilezîno!

Delalo, dîno, dîno!
De tenbûrekê çê ke ji darê spîndaran
Têl ji kezyên yaran
Rabe te ronahya jîno
Hingê devî deyne bin guharan
Eman eman eman eman eman eman
Sersala me xweş bike
Lawê Kosiyani, De xwe bilezîno!

Cwano, cwano! Malwêrano!
Singê min kaxez e, zimanê te qelem e
Tu çîroka hevîna me,
pê dinvîsî her dem e
Lawê ava Mezin
Ay li min, ay ay li min

Hawar, hawar! Çi jîyan e
îro te ez kuştîme, hawar ez kuştîme
Te bi tenê ez hiştîme
Ev çî derd e, ax çî xem e
Lawê ava Mezin
Ay li min, ay ay li min

Institut kurde de Paris

Hewa: Kurd

Institut kurde de Paris

Cizîra Botan ber da şet e
Min xewnek dî ez di gel te ken û subhet e
Xudê miradê her du dila hasil bikit
Malê dunyayê her bê qîmet e

Delalo! Şevên reş hatine kela xûniya
Ez ê ciha deynim li ser xaniya
Gava delalê malê bêtin tewafa sing û bera, ez ê bêjim
ma ne xweştir bû ji hingivê Sêrtê,
ji nîvişkê Hilika, ji qeymaxê miya

Institut kurde de Paris

Çiyawo, şewityo! Kakul û kuncî
Koçero! Sebra dilê mino! War bilindcî
Xoziya dilê min bi wî xortû nigê xwe gerya
Çavê xwe dît, dilê xwe zewicî

Çiyawo, Şewityo! Rê di ber ra
Lo nêçîrvano! Dengê kewa gozel tê di ser ra
Eman, eman, eman
Bila dil heram bin, ser dilê min û te ra

Institut kurde de Paris

Ka lawê Endîwerî bê nav û bê navnîşano
Rêka Zaxo û Dêrikê ta Bedlîs dirêj e û pano
Lawê min î xoşdivî çû û bédeng bûye li wêrê
Felek xozî hatiba min got mizgîniya xêrê
Delalê te mêhvano

Li asmanê çiyayê Pehnikê, ay çi ewrekî reş û tarî
Li yarî digerime û befr û baran jê dibarî
Lê dayê, lê lê dayê derdê hatî serê min î
Her ne hatiye serê milletê pêxember Nuhî,
Eyubê kirma xwarî

Institut kurde de Paris

Ez ê bêjim delalo ez ya te me
Ez kiç im ne bi destê xwe me
Bi revandinê heger dil bikî
Ez ê mîna swara bidim cem e

Li min kerê li te kûtê
Raserê min û keleş gewrê tavîka barana hû(r) tê
Ez ê hingê terka bejn û bala te bidim heya fermana
min bêt nik rebê jorîn
Serê min bikevit ser darê tabûtê

Institut kurde de Paris

Cotê delalê dilê min, cotê qantira
Tu xetkê lêxe were vir ra
Ji xwe ra bistîne ramûsanekê
Ji berê cotê te, ji te ra çêtir e

Cotê delalê dilê min, cotê bergîla
Tu xetkê lêxe were weke tîra
Ji xwe ra bistîne ramûsanekê
Ji te ra çêtir e ji çil eşîra

Institut kurde de Paris

Hewa: Hicaz

Institut kurde de Paris

Keç:

Kur`ko, dîno! Ez gul im ya bi gulê ve
Ya b hindavê takê rê ve
Wey
Destê kesî na gehte min ji bilî te pêve

Kur:

Keç`kê, dînê! Dê bila bila
Here nav hewdê bişkîne gula
Wey
Dîtna serbana tenahya dila

Keç:

Kur`ko, dîno! Were biçîne zozana pêkve, pêkve
Dê keproka çê kîn şeqlê bi ser êk ve
Wey
Dê heft nîvekên şevê xwe kêşîn bi nik êk ve

Kur:

Keç`kê, dînê! Min halê zozana nîne
Ne min hesp e, ne min mahîn e
Wey
Ne min se ne, ne min tajî ne

Ax de lê lê dayê, dînê, rebenê, malwêranê
îro min got êvar e roj lê ne ma
dayê, dayê wey
Ax îro min got sihê girtî dorê reza dorê çema
dayê, dayê wey
Kur`ko dîno! Ez ne di xema her sê birakên xwe ma
dayê, dayê wey
Ez di xema her sê hemaylokên lawê xwe ma
wey
Ax kur`ko, dîno! Bi Xudê ji ber te dê mirim wey

Ax de lê lê dayê, dînê, rebenê, malwêranê
îro min got stêra sibê li min geş kir
dayê, dayê wey
Ax îro min got xelkê-dinyayê serbana xewka xweş kir
dayê, dayê wey
Kur`ko, dîno! Madem te zanî dê çî eskeriya giran û nexweş
dayê, dayê wey
Delalê malê, te çima bextê mi hemû reş kir
wey
Ax kur`ko, dîno! Dê herî canê min jî bi canê te ra wey

îşev şevêka tarî

Min go t befrê lêkir, baran barî

Destên delalê dilê min sotine

ser agirî, ber dîwarî

îşev şeva baran e

Min got pezê şivana ber malan e

Xwezî gotiba têştê şivana

ser yarkan e, dostikan e

Institut kurde de Paris

Of,
min bejna zirav ne dît, îro salek û du ro
De rojekê dergehî veke, were hunduro
Xwezî b i wê demê ez û tu hevdu bikîn wey
Tu bêjî keçê! Ez bêjim xêr e kuro!

Of,
dibêjim delal ji Talatê heya Sîtê
Berfê daye bi kulî tê
Zanim mala delalî ne li vêrê ye, lê belê va ye, wey
Li hişê min e û dengê wî tê

Institut kurde de Paris

Delalê min şûrzêrîn e,
rûgeş û devken û xûnşîrîn e
Ew bi tenê xemên min direvîne
Ax, eman yarî
xwe mit kirî

Digotin gurîna ewra bû
Digotin şirqa birûska bû
Digotin şerê pezkûviya bû
Ax, eman, yarî
Xwe mit kirî

Bila tûrê parsê li mil bit
Bila qonaxa min ya nîzîk Mûsil bit
Hawar heger yar bi dil bit
Ax, eman, yarî
Xwe mit kirî

Institut kurde de Paris

Dilê min koma xema
Rexek derd e, yek elema
Lawê min çûye eskeriyê
Çi xeber ne ma, çi xeber ne ma

Institut kurde de Paris

Hewa: Rast

Institut kurde de Paris

Delalo! Dê çî delalo!
Min ji bîr ne ke bi tinê dê mînim
Eman eman eman of!
û ez ê sebra dilê xwe ax ji kê bînim
Li min li min li min li min

Delalo! Dê çî delalo!
Were Tanzê min bibe di gel xo
Dilo dilo dilo of!
Pêkve biçîn Amûdê min go t yan Zaxo
Li min li min li min li min

Institut kurde de Paris

Delalo! çî agirekî dijwar kete berya Mêrdînê
Ji pê di pê da
Delalo! Bila ne keta kûnê sêstûnî
Rima delalê mi têda

Delalo! Minê daqçikê jî nav şema ra
û beqa ra bineqanda
Delalo! Taximê
sing û berê xwe bideqanda

Hawar e! Minê navê delalê dilê xwe
têda daniye
Heger fediya min ne ji bab û bira ba
Ez ê di mala delêl da rûniştama di bedêla darê rimê da

Institut kurde de Paris

Min ne hêle, min ne hêle
Tivengê dagire, min bike **kêle**
Piştî bejna bilind lo
Min heram bit mal û mêr e

Institut kurde de Paris

Hewa: Ecem

Institut kurde de Paris

Swaro! Qizil Têpa şewitû bi dikan e
Berê van dukana li quble ne, piştta wan li çiya ne
Gundî û maliya digot kehrê delalê dilê te kîjan e
Min digot ma hûn kor bûnc, hûn ni zanin
lawê delalê min pêşya leşker e lawê han e
Wey lo lo swaro!
Te çi ye jaro!

Swaro! Ez ne xezal im bidim çolê
Ez ne ordekan im bidim golê
Ez ê dawa xwe bilind kim ji bedêla delalê dilê xwe ve
têkevim teslîmê ne b Xudê ez ê herim qereqolê
Wey lo lo swaro!
Te çi ye jaro!

Swaro! Çiya bilind e, rê di ber ra
Kewê gozel dixwînit di ser me ra
Min got belku rojekê tu min xilas kî ji wî hovî
Destê min bigre bibe ji xwe ra
Wey lo lo swaro!
Te çi ye jaro!

Roja me derket ji kenarê îranê
ji kenarê îranê
Şefeqa rojê havêtiye Kurdistanê
havêtiye Kurdistanê
Felek xain e, ez na gehime te yaro
Hawar ji derdê vê jiyane
ji derdê vê jiyane

Roja me derket ji çiyayê Bota
ji çiyayê Bota
Şefeqa rojê havêtiye bejn û bala keç û xorta
bejn û bala kiê û xorta
Xwezî ji xêra Xudê ra, Xudê miradê miradxwaza kiriba
Bila min kirasê ber laşê xwe bifrota
bifrota, bifrota

Hewa: Nehawend

Institut kurde de Paris

Derdê hevînê derdekî giran e
Piçeka ava hulumatê
Serekanî ji bin kîratê
Delalê dilê min li xerîbiya li tehqîqatê

Derdê biyanîyê derdekî sext e
Bê derman e, hey lo welato
Bersivek hatiba lawê te hato
Sing û bera da kime xelato

Derdên keça mişe ne
Derdekî nîne ku bi çare ye
Bila ne mînim ma xudanê xêrê heye
bêjite min hevalê te li benda te ye

Institut kurde de Paris

Herê reşo ji min reştiro
Ji tenya sêla xirabtiro
Ji bab û brayî şîrîntiro

Were, were, were, were hêre
Min xewneka dîtî, îşela xêr e
Li te bimrit jin e li min bimrit mêr e

Institut kurde de Paris

Hewa: Seba

Institut kurde de Paris

Ava Cizîra Botan avêk şîn e
Pêla navê har û dîn e
Were serê xwe deyne ser vî çokî, ser vî ranî
Me minet e tirş û hinara xelkê nîne

Were ne çe çema! Çem sar in lo
Gula ne çîne,! Gul hejmar in lo
Were sing û berê min şor bûne
Bi xuhdanê paxlê da xwarin lo

Institut kurde de Paris

Hay evînê, xoş evînê
Li dar û bera dit dihelînê
Xudê ne kit
kes derda b i çavên xwe bibînê
Hay evînê

Çiyayên ser me da
Guhînê xwend û pepûkê deng veda
Dê bila ez hemaylokek bame
li ber bejna lawikê xwe da

Institut kurde de Paris

Kur`ko! Were mala me carekê
Ez ê bo te çê kim girarekê
Heger malxwê malê got eve çî ye
Dê bêjmê: Kit`ka xwar li bin tepekê

Bejna min zirav e tu dibêjî şiv e
Bayê elindê lê têt ji xwe ra dilive
Sing û berê min ji te ra nebû seriyek penîrê zozana
Bi ser da bêt tîrêja zer hingiv e
Xudê miradê her du dila bikit bi helalî
Şeva nivê şevan û pêda
Biskê min î sorsosinî û simbêlê te li hev bikeve

Institut kurde de Paris

Kur`ko, dîno! Were mala me bi mêhvanî
Ez ê bo te vekujim berxê dûv beranî
Heke bab û birayên min bipirsîn, dê bêjim:
Sebabê şivên ji cerê ne anî

Institut kurde de Paris

Kur`ko, dîno! heke next ne bit min pê bînî
Min got heke eşîret ne bû min birevînî
Hawar hawar, ma tu çima li mala babê xwe na rûnî
Hawar hawar hawar hawar

Kur`ko, dîno! Na tepitî
Te çî ye li derê xanyê me dixebitî?
Heger zêde kî, dê çime nik qaymeqamî, nik zabitî
Hawar hawar hawar hawar

Kurko, dîno! Zêrê zer im, xira na bim
Mazuya şîn im, bê buha na bim
Herê, herê! weke berê
Ez ya te me lêve na bim

Delalo! Rojekê dê her zivirî
Dê gelek poşman bî û dê kiye girî
Hingê dê zanî ewca evîna min çend a bilind e
Xwe şaş ne ke, te dil birî

Institut kurde de Paris

Min bihîsttî te yek xwestî
Heger ji min çetir bit, pîroz bit li vî laşî, vî bextî
Heger ji min xirabtir bit, marekî pêve bidit,
goştê laşê wê bihelit, bikevit ber vî lepî, ber vî destî

Kur`ko, dîno! Xencera te zîv e, karê Şamê
Xwezî dêbab û bira ez bidamê
Bila rojê sê cara
gawir bihata ser îslamê

Institut kurde de Paris

B -Pesteyên Heyranokan

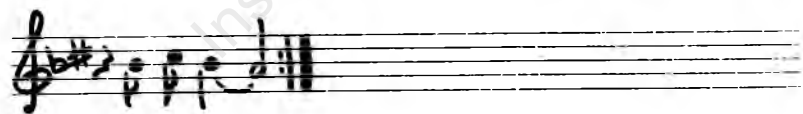
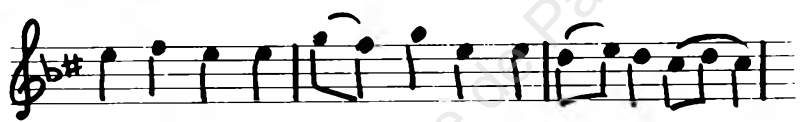
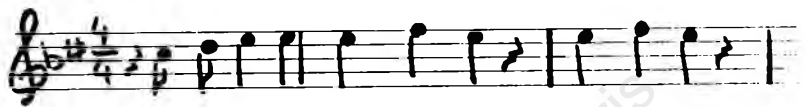
Institut kurde de Paris

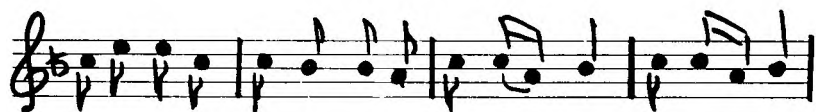
Deşta Mişarê jîn e
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Deşta Mişarê jîn e
Lez ke j` te ra dil û can
Çiyayê Reş rengîn e
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Çiyayê Reş rengîn e
Lez ke j` te dil û can

Kehniya Lodê spî ye
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Kehniya Lodê spî ye
Lez ke j te ra dil û can
Were evîn ya nuî ye
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Were evîn ya nuî ye
Lez ke j te ra dil û can

Seyrana Ava biçûk
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Seyrana Ava biçûk
Lezke j` te ra dil û can
Bibe zava dê bim bûk
Delalo, delalo, hoy delalo eman, eman
Bibe zava dê bim bûk
Lez ke j` te ra dil û can

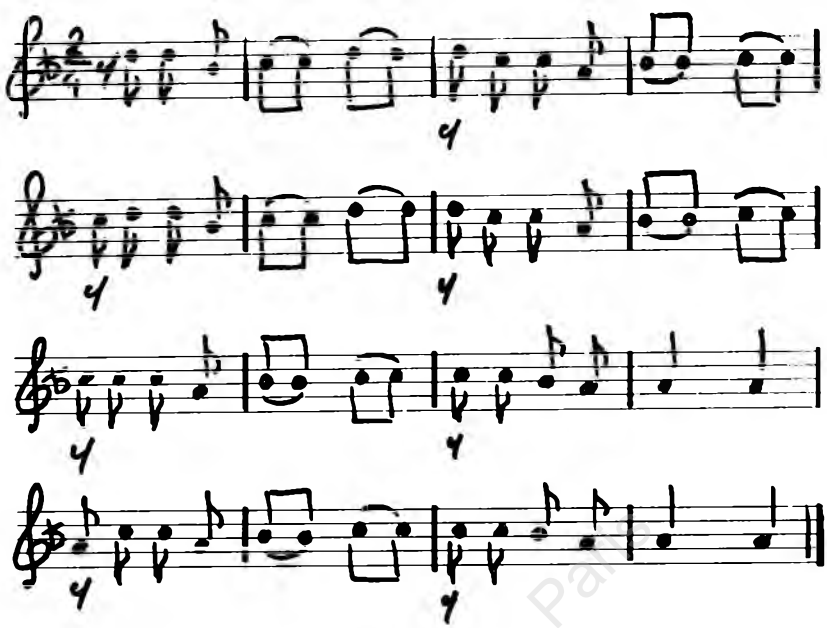

Ay dil, ay dil, ay dil, dilê min
Ay dil, ay dil, ay dil, emrê min.
Ay dil, ay dil, ay dil, dilê min
Ay dil, ay dil, ay dil, emrê min.

Işqekê ez girtim gelek dijwar e
Lê çi b`kim yarê mi jî dîn û har e
Va dinalin gul û bilbil, buhar e
Ay dil, ay dil, ay dil, ay dil, dilê min

Yar çûye ji min û çawa bigehmê
Şev borî û xem û kulên min li cemê
Vê stiranê jêra bêjim û bidmê
Ay dil, ay dil, ay dil, ay dil, dilê min

Ji hunermend Semîr Kalcan hate wergirtin

Dayê te na grim lo, babo te na stînim
Derdê hewiyê, ew jî na k`şînim

Jinên wî dudo ye
Çavê wî birçî ye
Li malê pev çûye
Dayê na stînim

Jinên wî çar in
Bi dost û yar in
Çi gelek har in
Dayê na stînim

Wey ev çi jîn e
Derd û kul nîne
Xweş e û şîrîn e
Dayê na stînim

Ji hunermend Ayşa Şanê hatiye wergirtin

Ez ya te me, ya te me
Kur`ko, dîno `z ya te me

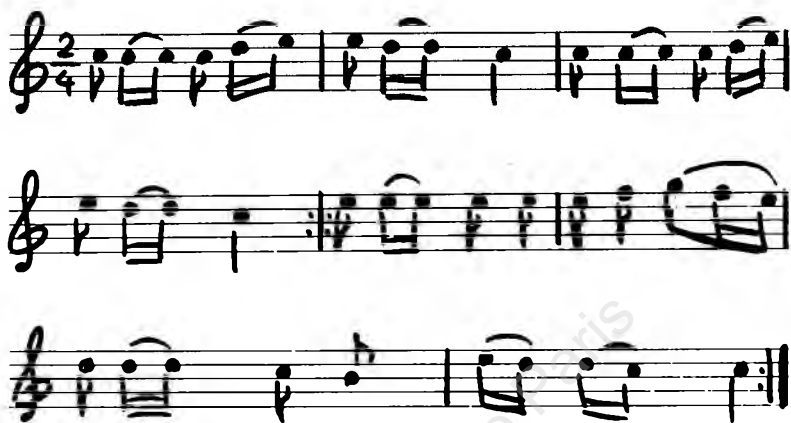
Ez taze me, taze me
Kur`ko, dîno `z ya te me

Ez dîn im, dîna te me
Kur`ko, dîno `z ya te me

Ez bûk im, bûka te me
Kur`ko, dîno `z ya te me

Evîna bejna te me
Kur`ko, dîno `z ya te me

* Elyo lawo jî li şûna kurko dîno tête gotin

Min got jîna mi' b' xem e
Xwe şaş ne ke ya te me
Tu jîn î, jîn î, jîn î
Ber dilê min şîrîn î

Jîn b` nexweşî borî
Hêvya te me ez gorî
Tu jîn î, jîn î, jîn î
Ber dilê min şîrîn î

Hawar pêta agirî
Roj derket lê ne l` vir î
Tu jîn î, jîn î, jîn î
Ber dilê min şîrîn î

û
6
8

Xwe şaş ne ke ya te me lo
seyrana Cizîriya
Xwe şaş ne ke ya te me lo
seyran e, xweş seyran e
Ma jîyan hemû xem e lo
seyrana Cizîriya
Ma jîyan hemû xem e lo
seyran e, xweş seyran e

Tenbûra xwe derîne lo
seyrana Cizîriya
Tenbûra xwe derîne lo
seyran e, xweş seyran e
Ma jiyar hemû şîn e lo
seyrana Cizîriya
Ma jiyar hemû şîn e lo
seyran e, xweş seyran e

Xwarnar me ser dostan e lo
seyrana Cizîriya
Xwarnar me ser dostan e lo
seyran e, xweş seyran e
Ma jiyar hemû jan e lo
seyrana Cizîriya
Ma jiyar hemû jan e lo
seyran e, xweş seyran e

Institut kurde de Paris

Tenbûr, çêkirina hunermend Î.Temo

Mi got ey delalê dila wereve
De kerem ke behra kila wereve
Çi d`bêjî dê bêjim bila wereve

Ax ji derdê vê evînê zalimo
Tu li min reş dikî jînê zalimo
Hawar ji çşa vê b`rînê zalimo

Yek yek e, du komek e
Tu xwe şaş ne ke
Xweşî hemû tişteke
Tu xwe şaş ne ke

Kurko, dîno `z ya te me
Mi` go` ya te me
Hawar l` hîvya te me
Mi` go` ya te me

Delalo, delalo!
Lêvê te tamhigvîn e
Xwe şaş ne ke cano
Derdê evînê jîn e
Delalo wey delalo

Delalo, delalo!
Lêvê te tamjebeş e
Xwe şaş ne ke cano
Derdê evînê xweş e
Delalo wey delalo

Delalo, delalo!
Lêvê te tamhinar e
Xwe şaş ne ke cano
Deredê evîn bê çare
Delalo wey delalo

Lawo çima
derd û xema
Xwe b`lezîne
bikîn sema

Gazind, gilî
ji vî dilî
Tu zîz ne be
j` min ra kul î

Zerya te me
l` hîvya te me
Didim sozê
her ya te me

Êzîdî me
cilspî me
Bi Şêx Adî
bi hîvî me

Kurko, dino
min got ya te me
Tenê, tenê, tenê
rjnah'ya te me

Hilo, hilo, hilo
Were, were, de were
Ay le minê
Were, were wey

Jaro, dilo
heyîna te me
Tenê, tenê, tenê
evîna te me

Hilo, hilo, hilo
Were, were, de were
Ay le minê
Were, were wey

Jîn diborit
tu rabe bi lez
Tenê, tenê, tenê
dosta te me ez

Hilo, hilo, hilo
Were, were, de were
Ay le minê
Were, were wey

Hunermend Semîr Kalcan

AYŞE

uzelli

1229
SUPER
STEREO

ŞAN

GARIP

Hunermend Ayşə Şan

tenbûr, çêkirina hunermend Î.Temo

C - Serhewa

Institut kurde de Paris

The image shows a handwritten musical score on five staves, all in G major (one sharp, F#). The notation includes eighth and sixteenth notes, triplets, and dynamic markings such as *p* and *f*. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff has a *p* marking. The third staff features three triplet markings. The fourth staff has a *f* marking. The fifth staff concludes with a double bar line and a final cadence. There are some faint, illegible markings on the right side of the page.

A handwritten musical score consisting of six staves. The music is written in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The notation includes various note values, rests, and articulation marks. The first staff contains a sequence of eighth and sixteenth notes. The second and third staves feature more complex rhythmic patterns, including sixteenth-note runs. The fourth staff includes three triplet markings, each labeled with the number '3'. The fifth staff continues with similar rhythmic patterns. The sixth staff concludes the piece with a double bar line.

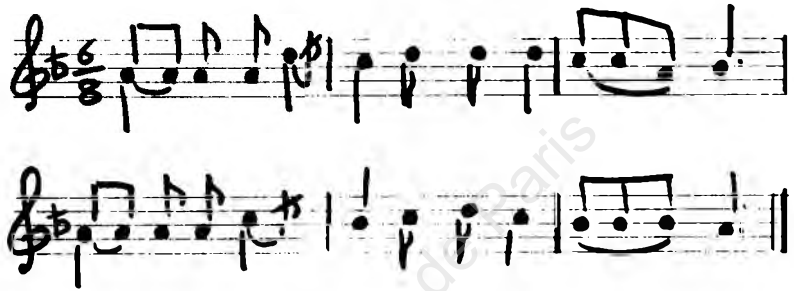

A handwritten musical score consisting of six staves of music in G major (one sharp). The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and thirty-second notes, as well as rests. The score features several triplets, indicated by a '3' below the notes. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music concludes with a double bar line on the sixth staff.

Heyranokên nû

Institut kurde de Paris

Deng: Hunermend Gulbuhar (Fatme Mihemed)
 Min ev stiran di gel gelekên dî, ji hunermend
 Fuad Ehmedî wergirtin.

Dê çim, ez dê çim, ji derdê yara
 Dê çim, ez dê çim, j` van cih û wara

Duhî êvar bû l` bin dar û bara
 li hîvya te bûm wekî her cara

Wextê l` me hatbû xemla buhara
 Bo çî te `z hêlam binya çinara

Çavê mi` l te bû spêdê û êvara
 Bo te ez kuştim berya neyara

Ji dîwana li xelkî tehlê li min şîrînê, Ebdirehman Mizûrî
Deng: Hunermend Hesên Şerîf

Hewa: Beyat Kurdî

Kur:

Kiçkê, dînê! Kezyêd te Zê û Xabûr in
Çavêd te derya Ormê û Wana kûr in
Sala li dûv salê dibezît, hilm û bêna te ya pîroz
dem û gavê min li bîr in

Kiç:

Kurko, dîno! Bejna te bejna Memo ye
Tîra te ji darê mikumê çiyakê Metîna û Bemo ye
Ma tu ni zanî dergehê dilkê min û ebdala Xudê bo
mêvankirina vîna te her ê vekirî û vebûye

Kur:

Kiçkê , dînê! Dwazde meha li bîra min î
Di deravê tarî û teng da gurîka xetîra min î
Di nav çerxa leyistina evîndaran û berdilkan hemû gava
xatûn û ser mîra min î

Kiç:

Kurko, dîno! Kanîk û bapîrê xema
Helgirtina barê vê dûroka dêrîn her bo te ma
Dê were destê yarka xo bigre û birevîne j` devê gura
j` pencên hema

Kur:

Kiçkê, dînê! Dilkê min solîna ter e tu sîs ne ke
Dêmê xo yê befr û şîrîn bi xal û deqa tu pîs ne ke
Teyr û tilûrên biyaniya di lêvreş û tev keçel in
li ser singê xo tu lîs ne ke

Kiç:

Kurko, dîno! Ava rûbarê gundê me pêl û pêl e
Li ser singê min ji çar la ve kêl û vêl e
Hevsû û cîranên me ji kevin di bextvajî ne
di desta da min ne hêle

Kur:

Kiçkê, dînê! Kê gotiye tu li ber çavên min ya ketî û daketî
Kê gotiye dê carekê masî sil bît ji ava şetî
Her evîndarê caran im evroke tu li evê deşta pan û
berîna dilê min tinê tinê xudan reşkûn û xîvet î

Kiç:

Kurko, dîno! perîşan im min xew na ê
Le`lî Xana çilkezî me keftûme bin hinga taê
Dê were destê xo di gerdenoka min werîne berî mercank
û moriya rarevên dûlkê dunyaê

Kur:

Kiçkê, dînê! Çend a dût î ya nîzik î
Te b` awirên xo vekuştin Şikak û Millî û Kîkî

Ez ê xewnekê dibînîm zavakê barovê ez im tu jî ciwanê
Li textê azadiyê buîk î

Kiç:

Kurko, dîno! yê min dixwazin şûwa na kem
Dest û berûkêd bavê min pir gotin û ji van biken bi ya wa
na kem

Piştî bejna ter û tola Siyabendî û Memê Alan jehremar bît
mêra na kem

Kur:

Kiçkê, dînê! Evroke aşiq ne êk e ew tijî ne
Ez im Cizîrî û Xanî ye û Ceger Xwîn e
Bawer bike cwana minê peyvaj` bîrkirina navê te di
defterkêd me da nîne

Ji Dîwana Dilistan, Sebrî Botanî
Dengbêj Gare jî gotiye.

Hewa: Beyat kurdî

Eman eman eman eman eman eman eman eman
Delalê dilî tu delal î
B` Xudê mi` go` heçî roja tu ne l` mal î
Ay xopanê gundî dêranê xanî l` min maye
xir u xal î

Eman eman eman eman eman eman eman eman
Dê bsekinim berbi welat
B` Xudê mi` got heçî bêjirve delalê dilê te hat
Ez ê mehîna mala babê xwe jêra bikim diyarî û
her bê xelat

Eman eman eman eman eman eman eman eman
Vê baranê çike-çike
Dê tu rabe mehînê berde, cwanyê cil ke
Xudê ev welatê xerîban û xurbetê ye j` min ra ne ke
mal û milk e

Beşîr Botanî û Bêdad

Hewa: Nehawend

Keç:

Hey zalimo, malwêrano! J`felekê ra ez te d`hêlime lo
Her dê poşman bî û hingê pirsra te na kime lo
lo lo lo oy, zalim lo lo lo, lo bêbexto oy oy oy
Zalimo oy oy oy

Kur:

Wey hawar e, te bedkarê! Felek dê tola mi` j` te bistînî
De baş bizane baştir ji min na bînî
lê lê lê oy, zalim lê lê lê, lê bêbextê oy oy oy
Zalimê oy oy oy

Keç:

Kuro ez ne ya te me
Dîno ne l' hîvya te me

Kur:

Te dil û can dane min
Soj û peyman dane min
Keçê dînê, dînê, dînê

Keç:

Kuro, dîno, dîno, dîno

Keç:

Evîna me bû wêran
Bes e, ez gorî eman

Kur:

Dê ava kîn carek dî
Dîsa l min bibe xwedî
Keçê, dînê, dînê, dînê

Keç:

Kuro, dîno, dîno, dîno

Hunermend Gulbihar

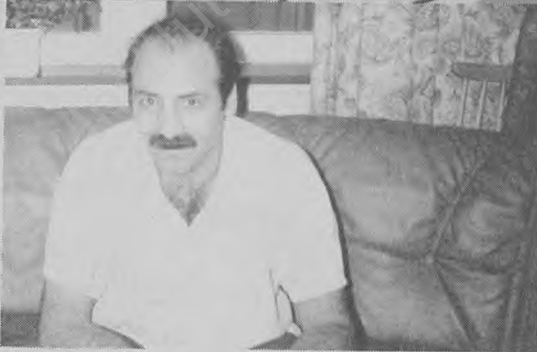
Hunermend Hesên Şerîf

Helbestvan Abdurrahman Mizûrî
Wêne: Hacî, Armanç

Rewşenbîrê nemir Ehmed Salih Silo (1951 - 1991)

B. Botani di gel alîkarê hêja kek Mesûd Serhedî

Hunermend Ziya Şevşadî û hunermend Edîb Akincî

Heyranok Xan, Îsraîl

Kurdeka Îsraîlî

Çend jinên kurd, gundê Menûha - Îsraîl

Mîrê tenbûrê kek Seîd Yûsif

Hunermend Marcel Guerra- Kuba, ew jî muzîka kurdî lêdide

Hunermend Merwan Zaxoyi

Ferhengok

Vekolîn	Lêkolîn
Pêdivî	Pêtivî, pêwîst
Niş	Cil
Pûte	îhtîmam
ûşt	Sedem, eger
Rist	Hevok
Xêz	Setir
Seyr	Ecêb
Jenîn	Lêdan
Torhez	Edebhez
Nihênî	Veşartî
Peste	Stiraneka folklorî ye
Hewa	Meqam
Serhewa	Teqsim
Mişar	Deşte
Reş	yayekî
Lodê	Gundek
Hest	Şiûr
Cor	Texlît
Pênas	Kimlik
Axîn	Mixabin
Tekûz	Temam
Dîwan	8 dengên muzîkî
Hewa	Meqam
Çerx	100 sal
Siruşt	Xweza, tebîet
Hevêrke	Dever, navçe
Bandor	Te`sîr
Dûrok	Dûr roj ik = dûrok, tarîx
Dabeşkirin	Parçekirin

Vejandin
Babet
Babet
Avrû
Hewe
Kosiyan
Pehnik
Tanzê

Rizgarkirin ji windabûnê
Mewzûi
Yunasib, yulîq
erm, namûs
We
Çiyayek
Çiyayek
Tanzihê, gundek

Institut kurde de Paris

Jêderên heyranokan

- # Kasêta Sorgul Botanî-Bexdad piştî 1980
- # Kasêta Sorgul Botanî-Swêd1990
- # Çavpêketinek(Dukasêt) di gel Sorgul Botanî,Swêd1993
- # M.A.Cizîrî
- # Ayşa Şan
- # Semîr Kalcan
- # Fuad Ehmed (Stiranên Gulbuharê)
- # Dîwana li xelkî tehlê li min şîrînê, Ebdilrihman Mizûrî
- # Du dîwanên Sebrî Botanî Şîn û Şadî - Dilistan
- # Rojnameya Welat h. 4, r. 11, 1992
- # Rojnameya Welat h. 78, r. 11, 1994- Bêrîvana Dêrsimî
- # Kovara Rewşen h. 8, r. 51- Heval Rizgar
- # Kovara Rewşen h. 9, r. 52- Heval Rizgar
- # Stêr Brîndar, gundê Zekerîya-Îsraîl
- # Helwa Dîno, gundê Işbol-Îsraîl
- # Hena Lêvî, Kîryat Melaxî-Îsraîl
- # Stiranêd kurdaye cime`tiyê, r. 118- Nûra Cewarî,
Ermenistan.

Institut kurde de Paris

Were buhar e, min got ji dilê min ra çi buhareka lo li demdemî
Em ê kolk û çeperê xwe çêkîn ber vê avê lo ber vî çemî
Min got hindî sala paştir e em ê bêjîn xwezî heft xwezî ax par vî demî

Were buhar e, min got çi buhareka xoş û rengîn e
Hindî çavê xwe digerinim, na gerînim her diyar nîne
û delalê dilê min berze ye hawar çi jîn e

Were buhar e, min got ez çûm zozana lo min zozan ne kir
û ez ê ber befrê ra borîm lo min tav ne kir
Evînîka min û bejna bilind gûza pûç û ax feyde ne kir

Were buhar e, min got zozanî me lo deştî na bim
Bi Xudê ez a zêrê zerê Mehmûdî me lo xira na bim
Ez gori pa nê min jiyana xwe deyna ser hewe lo poşman na bim

FOLKVISOR på kurdiska
Kvinnors klagolåter om kärlek ... Musik ...

Sammanställd av Beşîr Botanî

ISBN: 91-87730-84-7

APEC

K.L
3